

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

1928

Σύντομο Ιστορικό

Συνέπεια της Μικρασιατικής Καταστροφής του 1922 ήταν μεταξύ των προσφύγων να καταφύγουν στην Ελλάδα και περίπου 50.000 Κωνσταντινουπολίτες. Μέσα σε λίγα χρόνια με διαμορφωμένη πλέον τη νέα πολιτική, κοινωνική και οικονομική κατάσταση σε Αθήνα και Κωνσταντινούπολη, πολλοί από αυτούς ένιωσαν την ανάγκη της δημιουργίας μιας εστίας συνάντησης, ανταλλαγής σκέψεων, διατήρησης και συνέχισης των παραδόσεων και μεταλαμπάδευσης των ηθών και εθίμων τους.

Μεταφέροντας λοιπόν από τη θρυλική Βασιλεύουσα το κυριότερο και πολυτιμότερο στοιχείο που διακρίνει την ανθρώπινη φύση, δηλαδή τον πολιτισμό, λίγοι αλλά εκλεκτοί Κωνσταντινουπολίτες ίδρυσαν πριν από 84 χρόνια -το 1928- τον Σύλλογο Κωνσταντινουπολιτών, δικαιώνοντας τη ρήση του Αποστόλου Παύλου: *«Ως αποθνήσκοντες και ιδού ζώμεν, ως παιδευόμενοι και μη θανατούμενοι, ως πτωχοί, πολλούς δε πλουτίζοντες, ως μηδέν έχοντες και πάντα κατέχοντες».*

Ουσιαστικά, μετέφεραν στην ελεύθερη πατρίδα τον υπερχιλιόχρονο πολιτισμό του Βυζαντίου που καταυγάζει με την ακτινοβολία του ολόκληρη την ανθρωπότητα. Πράγματι, την Κυριακή 29 Ιανουαρίου 1928, μερικοί Κωνσταντινουπολίτες συγκεντρώνονται στο Δημοτικό Σχολείο Αρρένων της Καλλιθέας και υπογράφουν το ιδρυτικό κείμενο του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών.

Πρόεδρος του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγεται ο Κωνσταντίνος Ζαννής. Η πρώτη Γενική Συνέλευση συγκλήθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 1928, με πρόεδρο τον καθηγητή Ιωάννη Ασπριώτη, διδάσκαλο και σεβαστό μέλος του «Εν Κωνσταντινουπόλει Ελληνικού Φιλολογικού Συλλόγου».

Στις 14 Μαΐου 1930 αγοράζεται οικόπεδο επί της οδού Δημοσθένους 117, στην Καλλιθέα, με γενναία χρηματική δωρεά του μεγάλου ευεργέτη του Συλλόγου, Κοινοτάρχη Καλλιθέας Δημήτριο Αναγνώστου, καθώς και με δωρεές μελών.

Στις 21 Δεκεμβρίου 1930 τίθεται ο θεμέλιος λίθος του Μεγάρου από τον Μητροπολίτη Αμασειάς Γερμανό Καραβαγγέλη.

Στις 22 Μαρτίου 1931 γίνονται τα εγκαίνια από τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Χρυσόστομο.

Στις 18 Δεκεμβρίου 1932, ο Ελευθέριος Βενιζέλος εγκαινιάζει εντός του Συλλόγου πρότυπο και πλήρως εξοπλισμένο και στελεχωμένο Λαϊκό Ιατρείο, γυμναστήριο παιδών και μαθητικό συσσίτιο, με την ευλογία του Μητροπολίτη Αμασειάς Γερμανού Καραβαγγέλη παρουσία όλης της τότε πολιτικής ηγεσίας των Αθηνών. Επίσης, εγκαινιάζονται Φιλόπτωχος Αδελφότης Κυριών, Βιβλιοθήκη και Νυκτερινή Σχολή, η οποία λειτουργεί ως παράρτημα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Προτεραιότητα αποτελούν οι συζητήσεις περί των ελληνοτουρκικών θεμάτων και ορίζεται εκπρόσωπος του Συλλόγου ο δικηγόρος Μιχάλης Θεοτοκάς, προσωπικός φίλος του Ελευθερίου Βενιζέλου.

Μεταξύ των ευεργετών και μεγάλων δωρητών για την ανέγερση διακρίνονται τα ονόματα των Ελευθερίου Βενιζέλου, Δημητρίου Αναγνώστου (Κοινοτάρχη Καλλιθέας), Ευγενίου Ευγενίδου, Λέοντα Ιασωνίδη, Αντωνίου Φιξ, Συμεών Σινιόσογλου, Διονυσίου Λοβέρδου (Ιδρυτή της Λαϊκής Τράπεζας), Ιωάννου Λιβανού, Γεωργίου Ζαρίφη, Ιωάννου Αραπάκη (Δημάρχου Καλλιθέας), Εθνικής Τράπεζας, του Υπουργείου Παιδείας και της Τραπέζης Αθηνών.

Σε όλη τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής και του εμφυλίου, ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών μεριμνά για τα θύματα του πολέμου με τη λειτουργία Ορφανοτροφείου και Αναρρωτηρίου.

Το Ιατρείο συνέχισε την δράση του έως και τις αρχές της δεκαετίας του '60 και επαναλειτούργησε κατά το διάστημα 1970-1975, προσφέροντας ιατρικές υπηρεσίες στους άπορους, ενώ το Τμήμα της Φιλανθρωπίας συνεχίζει μέχρι σήμερα το έργο του με την ονομασία **«Επιτροπή Κοινωνικής Αλληλεγγύης»**. Με την φροντίδα των Κυριών της Επιτροπής Κοινωνικής Αλληλεγγύης και με την οικονομική συνδρομή μελών και φίλων συνεχίζουμε ανελλιπώς τη διανομή των πλουσίων σε περιεχόμενο Δεμάτων Αγάπης κατά τις Εορτές του Πάσχα και των Χριστουγέννων σε 170 και πλέον αναξιοπαθούσες οικογένειες.

Το 1948, ο **Εν Κωνσταντινουπόλει Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος**, το *«Υπουργείο Παιδείας του Αλύτρωτου Ελληνισμού»*, όπως ορθά χαρακτηρίζεται, μετά από το υποχρεωτικό κλείσιμό του από τις Τουρκικές Αρχές το 1923 **θεωρεί συνεχιστή του έργου του στην Ελλάδα τον Σύλλογο Κωνσταντινουπολιτών.**

Το αστείρευτο ενδιαφέρον και η άοκνη μέριμνα του Συλλόγου για τον Πολιτισμό μεταφράζονται και σε **«Εργαστήρια Τέχνης»** με τη επιτυχημένη μέχρι σήμερα παράδοση σεμιναρίων Αγιογραφίας, Ζωγραφικής, Κοπτικής-Ραπτικής-Δημιουργίας Πατρών, Παραδοσιακού Κεντήματος, Καλλιτεχνικής Χειροτεχνίας-Δερματοτεχνίας-Εικαστικού Κοσμήματος και Ψηφιδωτού, Ευρωπαϊκής Ιστορίας, Ελληνικών Παραδοσιακών Χορών, Εκμάθησης Τουρκικής Γλώσσας με την βοήθεια και συμπαράσταση εκλεκτών φίλων και μελών του Συλλόγου.

Αρθρώνοντας λόγο υψηλής πολιτικής ευθύνης και ευαισθησίας, ο Σύλλογος συμμετέχει ενεργά και ανελλιπώς στις κατ' έτος Συνδιασκέψεις για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των Μειονοτήτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) στην Βαρσοβία, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σε άλλα θεσμικά όργανα, αναδεικνύοντας και προβάλλοντας σε διεθνές επίπεδο τα अपαράγραπτα δικαιώματα της Ελληνικής Ομογένειας και του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη.

Στο ίδιο πλαίσιο, ο Σύλλογος διοργανώνει τακτικά εκδηλώσεις επί εθνικών και πολιτισμικών θεμάτων με τη συμμετοχή διακεκριμένων ομιλητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό (εκλεκτών μελών της

ακαδημαϊκής κοινότητας, ανθρώπων των Γραμμάτων και των Τεχνών κ.ά.).

Εξ άλλου, στη ετήσια Πνευματική Τελετή Κοψίματος της Βασιλόπιττας, τιμά άξιους εργάτες των Γραμμάτων, των Τεχνών και Επιστημών, και άλλες σημαντικές προσωπικότητες, Κωνσταντινουπολίτες και μη.

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών βραβεύθηκε το 1981 από την Ακαδημία Αθηνών, «ότι επί πενήκοντα συναπτά έτη μακράν της πατρώας γης διαφερόντως εργάζεται υπέρ διασώσεως των πνευματικών του Βυζαντίου παραδόσεων», και τιμήθηκε από την Ομοσπονδία Προσφυγικών Σωματείων, το Υπουργείο Αιγαίου, τον Δήμο Καλλιθέας και από την Εστία Νέας Σμύρνης.

Στις αντίξοες σημερινές συνθήκες, ο ιστορικός Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών, συνεχίζοντας την 86χρονη θαυμαστή πορεία του, οραματίζεται ένα μέλλον όπου θα υπάρξει πλήρης και οριστική αποκατάσταση των अपαράγραπτων δικαιών του Κωνσταντινουπολίτικου Ελληνισμού όπου γης, και προς την κατεύθυνση αυτή μοχθεί με όλες τις δυνάμεις του._